

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Moszkvába utazott az MSZMP küldöttsége

Németh Károlynak, az a KB külügyi osztályának MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a KB titkárnak vezetésével hétfőn Moszkvába. A delegáció tagjai: Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, hazánk állandó KGST-képviselője, Szürös Mátyas, a KB külügyi osztályának vezetője, a Központi Bizottság tagjai és Ballai László, a KB gazdaságpolitikai osztályának vezetője. A küldöttség részt vesz a KGST-tagországok képviselőinek a gazdasági együttműködés időszerű kérdéseivel foglalkozó találkozásán.

Magyar párt- és állami delegáció Kabulban

Az Afganisztáni Népi Demokratikus Párt Központi Bizottságának és az Afganisztáni Demokratikus Köztársaság Forradalmi Tanácsának meghívására Borbándi Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottsága tagjának, a Minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével vasárnap párt- és állami küldöttség érkezett Kabulba, hogy részt vegyen a forradalom ötödik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepeken.

Gumigyár és export

Egy zenekar, egy dirigens, egy kotta

Ha nem megy kellőképpen az export, ha valahol nem képesek megfelelően kihasználni a meglévő kapacitásokat előszeretettel hibáztatják a nehéz világgazdasági helyzetet, s szívesen mutogatnak a hazai partnerre, a külkereskedelmi vállalatokra is: ő a hibás. És sok helyütt emlegetik vágyakozva: bárcsak megkapták volna a hón óhajtott külkereskedelmi jogot. Akkor majd megmutatnák! Természetesen azért ezt is sok helyen csak halkán emlegetik, mert amúgy isten igazában nem is vágyunk mindenütt erre a jogra és lehetőségre, mert jól tudják, a külkereskedelmi munka nagyon is sok kockázatot rejt magában, nagyon is sok energiát és pénzt is igényel, a vele járó felelősségről nem is beszélve.

Nyilván nincsenek meg mindenütt a feltételek ahhoz, hogy önálló külkereskedelmi tevékenységet folytassanak. Alighanem ez az egyik legfőbb oka annak is, hogy a sokak által oly hön óhajtott lehetőséget csak kevesen és lassan kapják meg. Tán kevesebben és lassabban, mint ahogyan azt az élet megkövetelné. Legalábbis erre vallanak az olyan példák, mint a Taurusé, ahol kiválóan tudtak élni a számukra biztosított lehetőséggel.

Szépe Róberttel, a szegedi gumigyár termelési fősztályának vezetőjével alig negyed órára futottunk össze még a jó múltkor a gyárban, egészen más témában. Mégis, szinte a második szava az export volt. És amikor a varázsige, az önálló külkereskedelmi jog is kicsúszott a száján, megegyeztünk, találkozzunk. Ő és Klötzl János, a gyári pártvezetőség titkára aztán alig győzte sorolni, mi minden változott meg az utóbbi, nem egészen két évben az életükben. (Nem egészen két esztendőben, hiszen a Taurus 1981 második felétől birtokolja az önálló külkereskedelmi jogot.)

Szóval: hogyan is volt azelőtt? Szépe Róbert és Klötzl János sorolják, amit innen, a szegedi gyárból is láttak és éreztek. Olykor a maguk bórén is. Azelőtt a Chemolimpex útján kötötték meg külkereskedelmi üzleteiket. A külkereskedelmi vállalatnál működött egy gumiroda. Az ott dolgozók gyűjtötték a vállalat számára a piaci információkat, kötötték az üzleteket, képviselték a vállalat piaci érdekeit külföldön.

Hogy hogyan működött annak idején ez a rendszer? Akkor úgy tünik, hogy nem is rosszul. Hiszen szocialista kapcsolatokat is kialakítottak egymással, a gumiroda üzletkötői brigádjáé és például a szegedi gyár illetékes ügyintézőiből szervezett brigád között. Viszonylag jó együttműködést alakítottak

ki, brigádtalálkozókat szerveztek, hogy elősegítsék egymás kölcsönös és jobb informálódását, hogy jobban megismerjék egymás gondjait, lehetőségeit. De azért sok minden mégsem volt teljesen rendben. A gyárban sokszor volt hiányérzetük a piaci információkkal kapcsolatban, gyakori volt az egymásra mutogatás — te vagy a hibás! —, s ahogyan a külkereskedők sem vették sokszor figyelembe a gyártók szempontjait, úgy nem érezték igazán a gyárban sem, hogy hol is szorít elsősorban a cipő a külpiacon. S a gyárban sokszor úgy érezték, az érdekeltségel is bajok vannak, hiszen a Chemolimpex összefoglalmánál mindössze néhány százalékát vette ki az, amit ők szeretnének eladni. Ezért a néhány százaléktól pedig aligha érdemes igazán megszakadni — gondolhatták a gyárban.

Hogy igazandiból hogyan is dolgoztak a Chemolimpex gumirodáján, azt így, kívülről aligha lehet megítélni. Mert még tán az sem minősíti munkájukat, hogy azelőtt a gumigyár exportja bizony veszteséges volt (pedig összes termelésük mintegy 60 százaléka külföldön talált vevőre), s tavaly, a nagyvállalat önálló külkereskedelmi jogának első teljes évében már nyereséget könyvelhettek el a külföldi eladásokon. Úgy vélhetünk: nyilván rosszul dolgozott a külkereskedelmi vállalat. Csak az a kérdés, dolgozhatta-e egyáltalán jobban a gumiroda a hagyományos föltételek közepette.

A változtatás különben — kívülről nézve — viszonylag egyszerű volt. A Taurus átvette azokat a külkereskedelmi szakembereket a Chemolimpextől, akik szívesen átméntek, fölvert másokat is, s lényegében ugyanazok az emberek dolgoztak továbbra is azért, hogy külföldön vevőket találjanak a magyar gumiaruknak. Csak hogy egészen más föltételek közepette. Mert immár a Taurusnak tartoztak teljes felelősséggel munkájukért, s csakis abban voltak érdekeltek, hogy a vállalat minél jobban járjon. Ahogyan a gyárban mondták: kialakult az egy zenekar, egy dirigens, egy kotta ideális állapota.

Ideális állapot? Valami olyasmi, hiszen a változás óta fokozatosan meggyorsult az információk áramlása. A jobb kéz nemcsak azt tudja, hogy fél éve mit csinált a bal, hanem azt is, hogy most éppen mit tesz, sőt, fél év múlva mit szeretne, vagy mit áll majd módjában tennie. A Taurus külkereszei így mindig tudják, mit és hogyan és mikorra ajánlíthatnak a vevőknek. Az eredmény? Nagyjából 30-40 százalékkal sikerült lerövidíteni a szállítási határidőket. Ez pedig a mai világ-

gazdasági helyzetben aranyat ér. Régen például sokszor rövid határidőre üzletet kötöttek valamire, amihez nem volt nyersanyag az országban. Mire nagy nehezen beszerették, fuccsba ment az üzlet, vagy komoly árengedményekre kényszerültek. Ma a vállalatnál dolgozó külkereskedő mindig tudja, milyen anyagkészletei vannak a vállalatnak, s úgy köt üzletet, hogy — ha hiányzik valamilyen nyersanyag, gondoskodik annak beszerzéséről is. Sőt, a külkereskedő így már azt is figyelemmel tudja kísérni, mit gyártanak éppen a gyártósorokon. Úgy köt üzletet is, ha módjában áll, ne kelljen mindig átállítani a gyártósorokat. Hiszen azzal is napok és száz-ezrek mennek el. És amíg régebben az év elején alig volt rendelésük (az arány: az első fél évben nagyjából 30, a másodikban 70 százalék, de ennek nagy része is az utolsó egy-két hónapban), most, az idén folyamatosan dolgozhatnak, kapacitásuk már a második negyedére is le van kötve. Sőt, olyan is előfordult, hogy egy cikkből, amiből 500 ezer métert terveztek gyártani, már 740 ezer méterre van megrendelésük. Hát bővítik kapacitásukat, hogy szállítsák tudjanak.

A kapacitásbővítés természetesen nem egyszerű dolog és kockázatot is rejt magában. De mindenképpen az oly sokszor emlegetett rugalmasság jele. Azé a rugalmasságé, ami nélkül ma már aligha lehet megélni a nemzetközi piacokon.

Biztonságérzetet ad a gumigyárnak, hogy saját kezükbe — mármint a Taurus kezébe — vették, vehették a sorsukat. Így mernek jó szívvel belevágni abba a 200 millió forintos beruházásba is, amely év végén kezd termelni exportra. S amelynek berendezéseit eleve úgy állították össze, hogy rugalmasan alkalmazkodhassanak a kereslet változásaihoz.

És még egy szempont a biztonsághoz! Azelőtt gyakorta kényszerültek jelentős árengedményekre, indokolatlan reklamációk miatt. A külkereskedelmi vállalat ugyanis nem igen volt érdekelt a termékek képviselőitében. Most ezen a területen is alapvetően megváltozott a helyzet. Külkereskedőink érdekei mindenben azonosak a vállalat érdekeivel.

Hogy az önálló külkereskedelmi jog lenne az egyedül üdvözítő megoldás az nem biztos. De ahogyan a Taurusnál bevált, az legalábbis elgondolkodtató. Mint ahogyan sok megfontolt vállalatvezető véleménye is: szeretnének legalább részleges önállóságot. Annyit, hogy a külkereskedelmi vállalat ne kényszerpályára, hanem lehetőség legyen.

Szávay István

Malomipari és orvostudományi együttműködés

A helyes táplálkozás óvja egészségünket

A jobb lét bizonyos új betegségeket hozott. Leginkább az emésztőszerveink miatt bántódnak, például a túlzott fehérkenyér-fogyasztás következményeként. Orvosok fáradozásának köszönhetően állapítható meg, hogy jólvizsgálatra szorulnak az étkezési szokásaink. Gyakorta előfordul, hogy az orvos már csak a tilalommal mentheti meg a beteget.

Kimondia, hogy mit nem szabad fogyasztania ezután. Ezért nagyon lényeges, hogy az ilyen eseteket megelőzzük és lehetőleg úgy táplálkozzunk, hogy kiegyensúlyozott legyen egészségünk. E cél megvalósítását a Csongrád megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat és a Szegedi Orvostudományi Egyetem is feladataul tűzte. Amint azt a

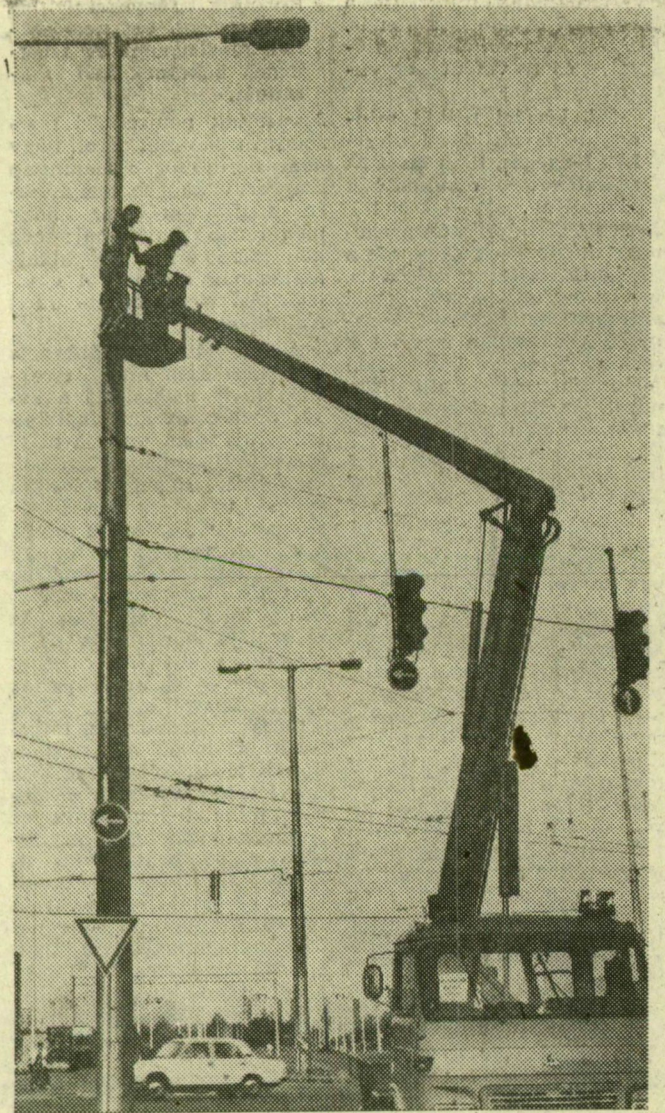
tegnap tartott tájékoztatón Prohászka Ottó igazgató és dr. Várkonyi Tibor, az 1. számú belklinikai adjunktusa is kiemelte, sikerült megtalálni az összhangot és az orvosok elképzeléseiből néhányat a malomipari vállalat el is készít.

A szegedi klinikán már régóta kísérleteznek, hogy segítsenek az emésztési bántalmakban szenvedőkön. A mostani együttműködés keretében lényegében orvos leveri a receptet a vállalat dóci üzemének, ahol a különböző lisztmentes termékeket a kívánt mennyiségben összeállítják. A Csongrád megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat szegedi központjában tartott tájékoztatón szóba kerültek a továbblépés feltételei. A közeljövőben a különböző panír- és tejbe-grízporok mintájára — a nemrég kikísérletezett új, emésztőszervi gyógyulást segítő élelmiszer gyártását kezdik.

Ny. M. Gribacsov kitüntetés

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Nyikolaj Matvejevic Gricacsovnak, a Szovjetunió című folyóirat főszerkesztőjének, a folyóirat megjelenésének 25. évfordulója alkalmából az országaink közötti együttműködés, a magyar és a szovjet nép közötti baráti kapcsolatok ápolásában, népeink kölcsönösen jobb megismerésének előmozdításáért, a munkássága elismeréseként a Béke és Barátság Erdemrend kitüntetését adományozta.

A kitüntetést Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke hétfőn, tegnap adta át. Jelen volt Lakatos Ernő, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, Bajnok Zsolt államtitkár, a Minisztertanács Tájékoztatói Hivatalának elnöke Roska István külügyminiszter-helyettes, Bíró Gyula, az MSZBT főtitkára, valamint Vlagyimír Bazovszkij, a Szovjetunió magyarországi nagykövete.

Ahol a külső körút két szakasza — a Makkosházi és a Rókusi — találkozik a Csongrádi sugárúttal, közlekedési lámpák biztosítják majd a forgalom zavartalanását. A budapesti VILÁTI szerelői már dolgoznak ezen a nagy forgalmú csomóponton, felvételünk őket örökítette meg munka közben

Előre a XII. kongresszus határozatainak végrehajtásáért!

(Az MSZMP Központi Bizottságának május 1-i jelszavaiból.)